

Izglītības un zinātnes
ministrija

Aktualitātes un grozījumi normatīvajā regulējumā vispārējā izglītībā

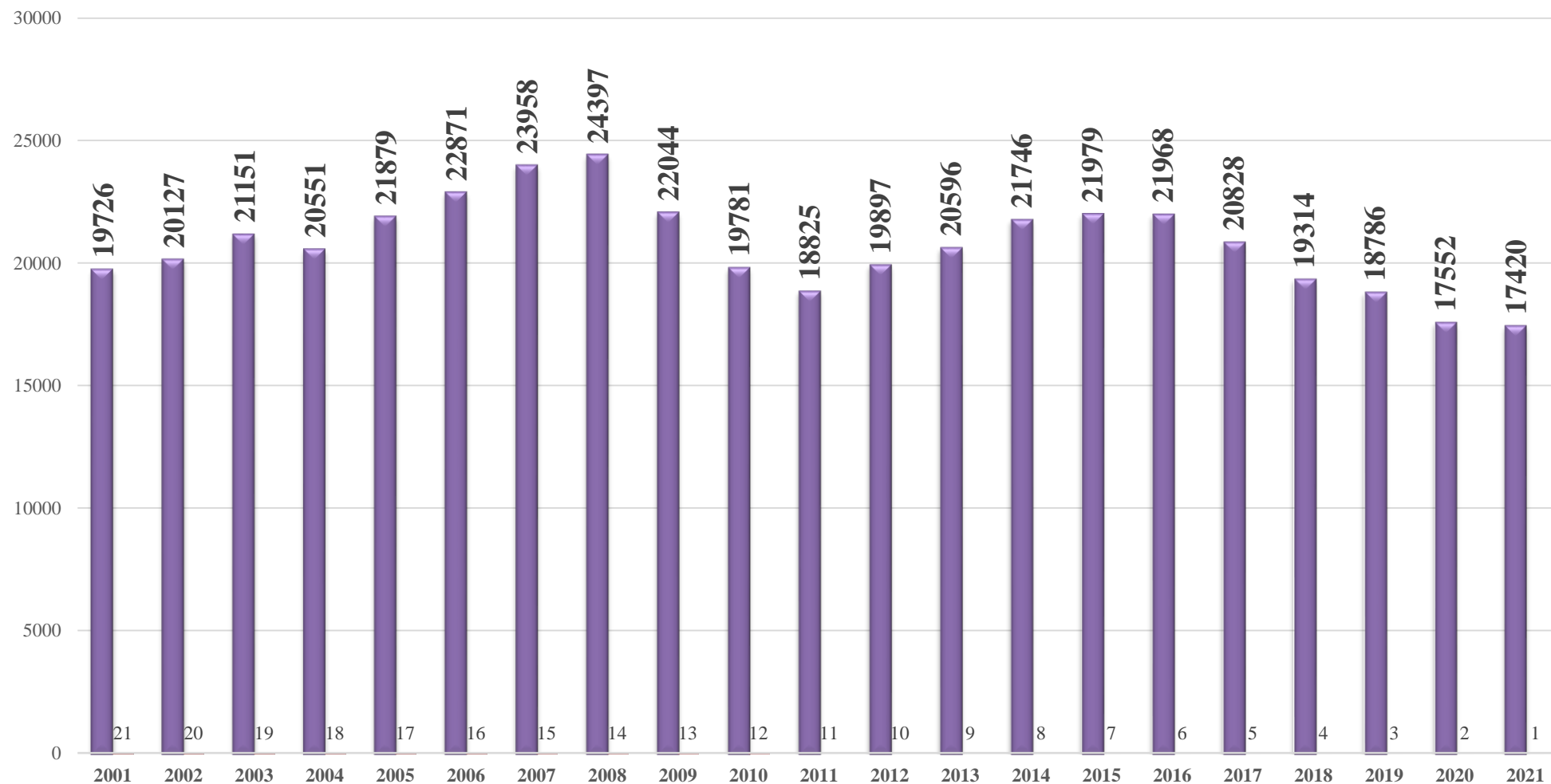
Seminārs valstspilsētu un novadu izglītības pārvalžu vadītājiem
Vaļņu ielā 2, Rīgā
15.12.2022.

Izglītības departaments,
Finanšu departaments

STATISTIKAS DATI

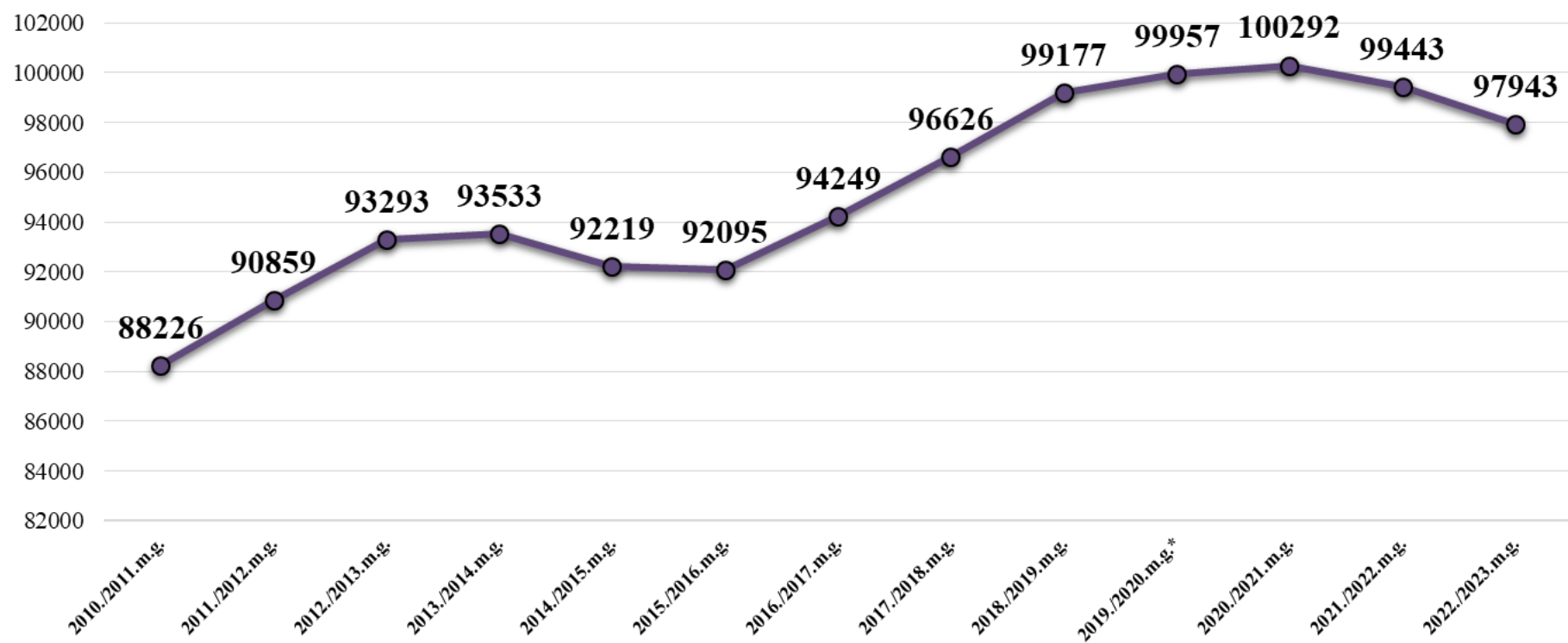

Demogrāfija 2001. – 2021. gads

Avots: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__ID__IDS/IDS010/table/tableViewLayout1/

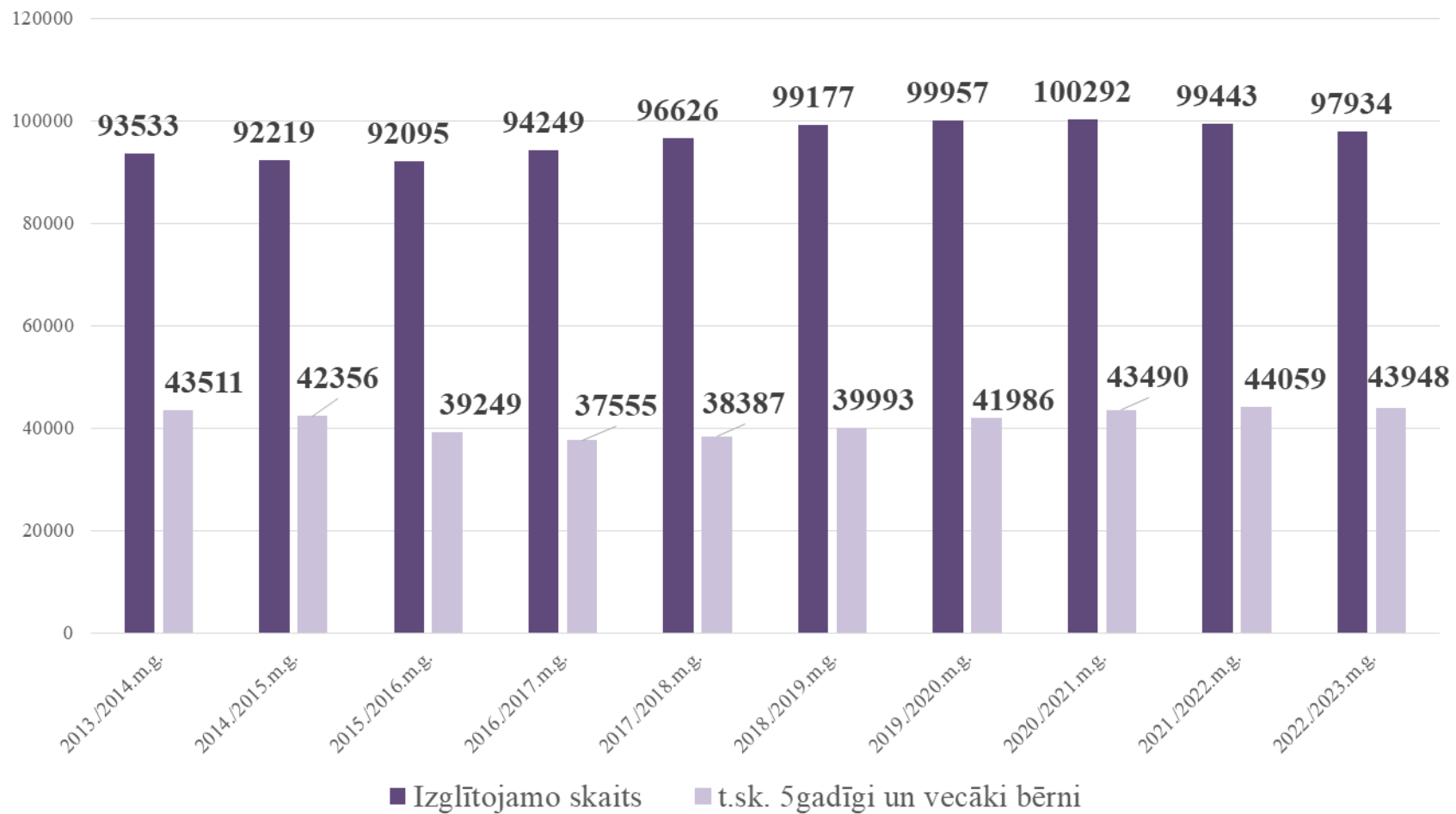
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības programmās (I)

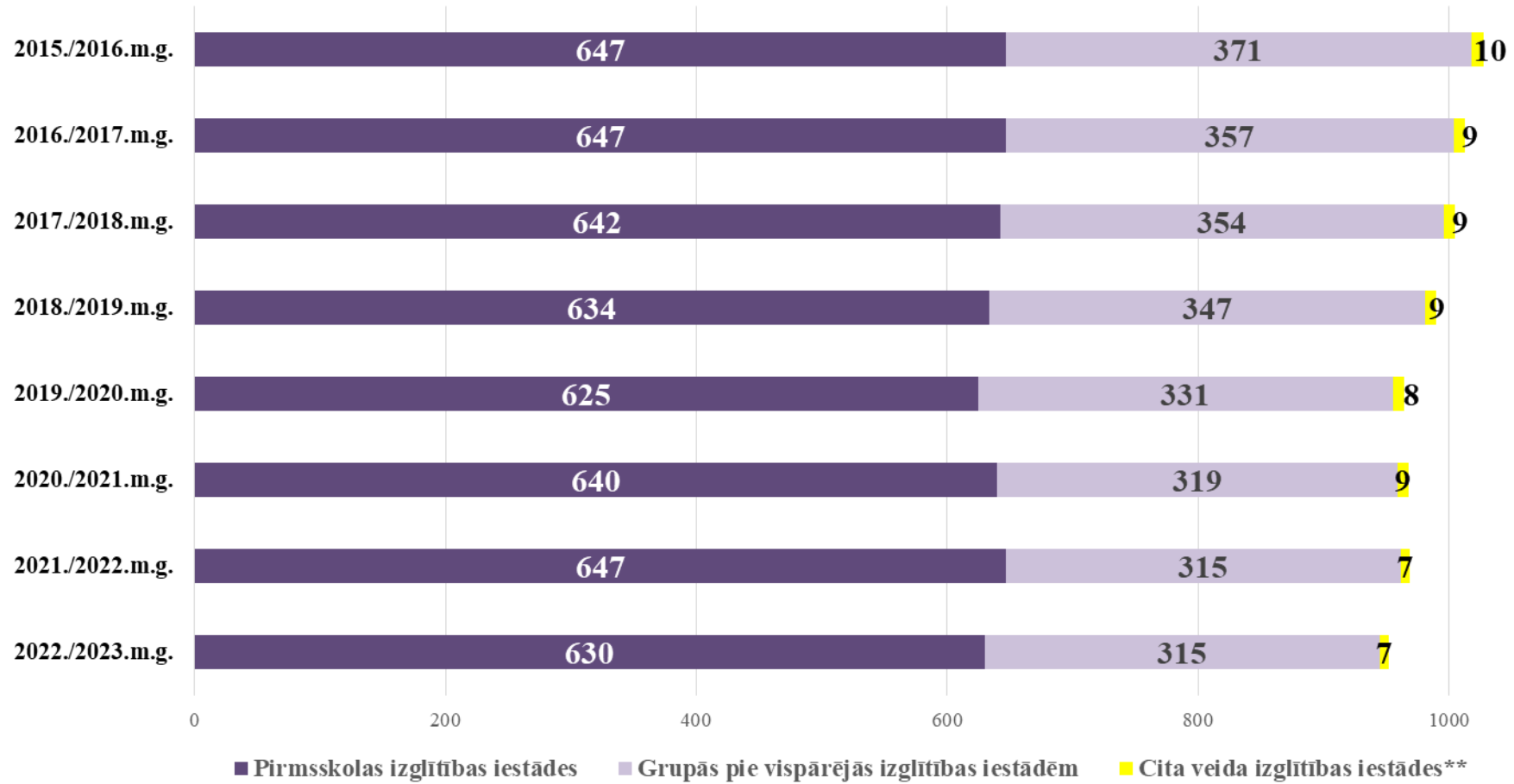
Oficiālā statistika

* VIIS operatīvie dati uz 01.09.2022 t

Bērnu skaits pirmsskolas izglītības programmās (II)

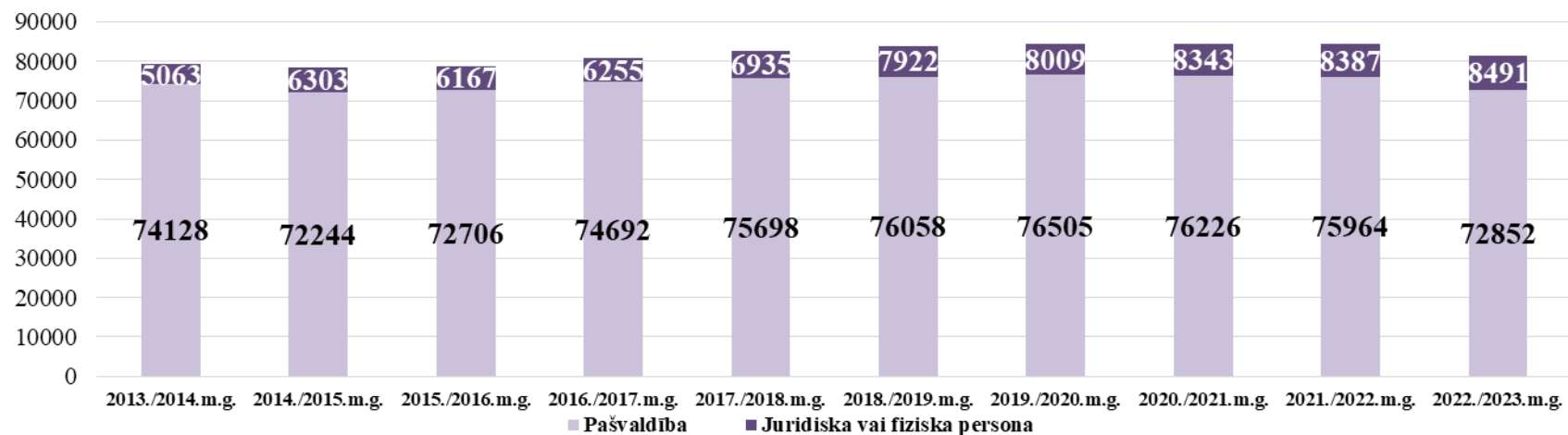
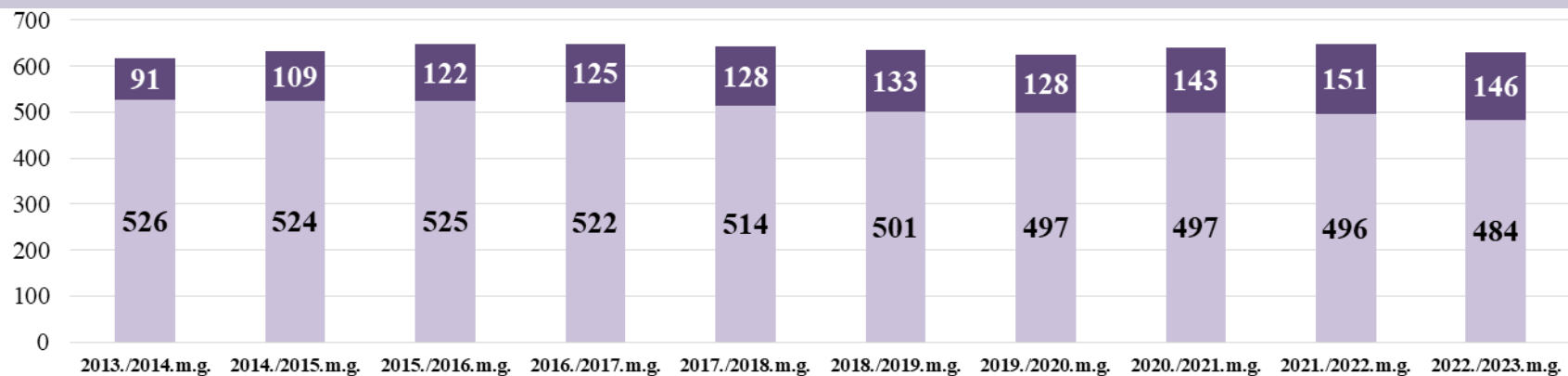

Izglītības iestāžu skaits, kurās īsteno pirmsskolas izglītības programmas

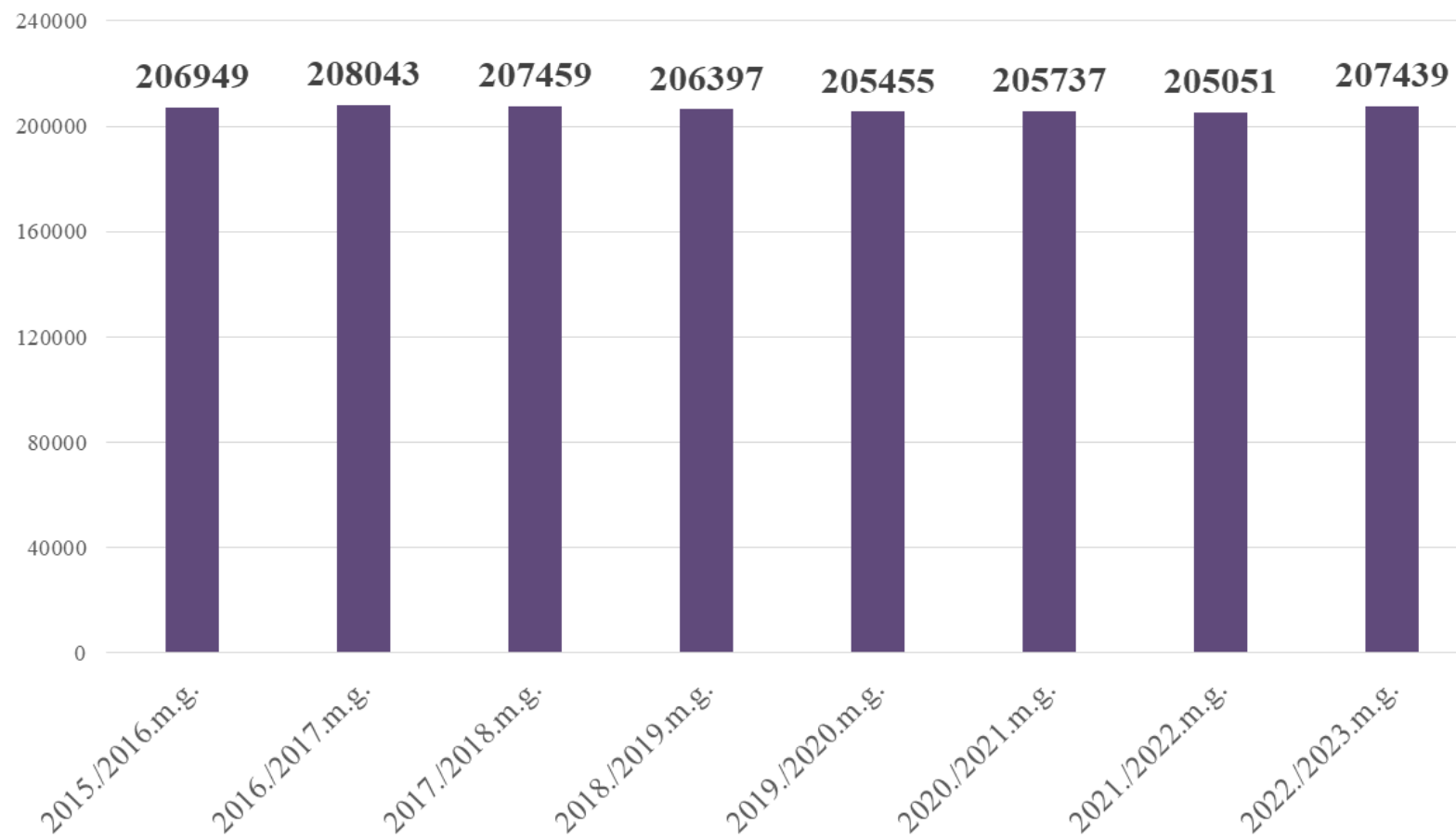

** Bērnu un jauniešu interešu izglītības iestādes, profesionālās ievirzes izglītības iestādes un profesionālās tālākizglītības un pilnveides izglītības iestādes

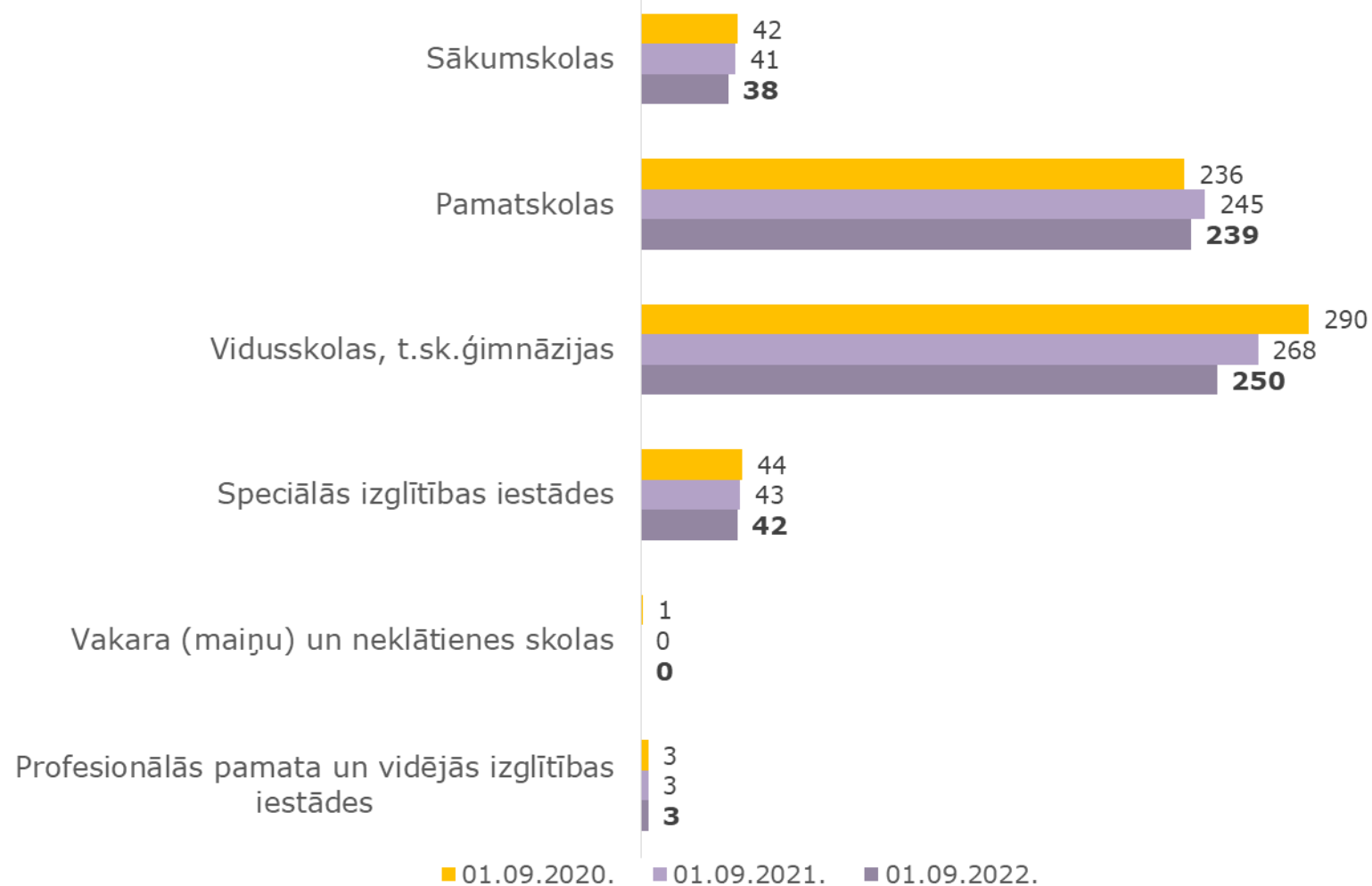
Pirmsskolas izglītības iestādes pēc to pakļautības un izglītojamo skaits

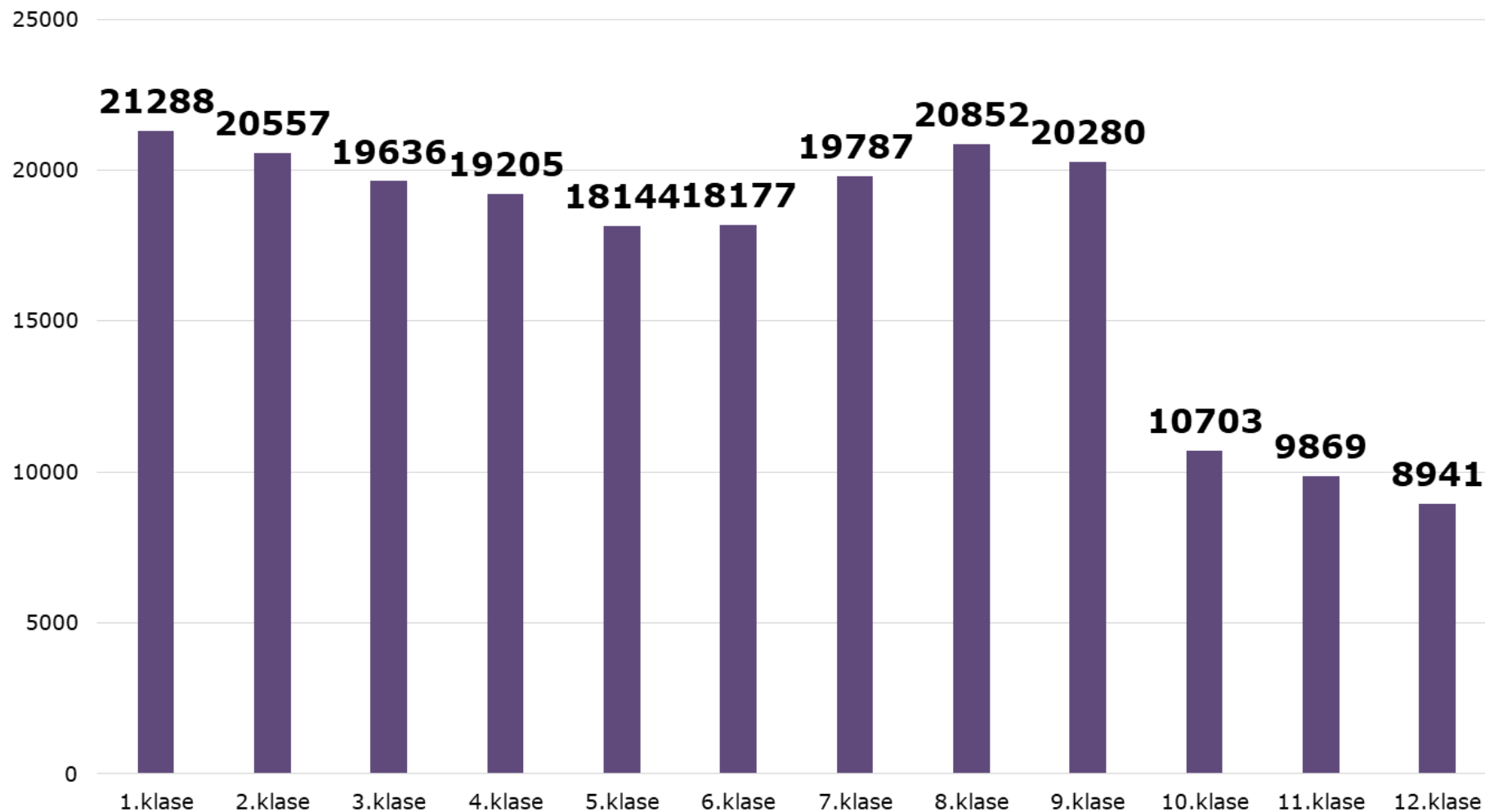
Izglītojamo skaits 1.-12.klasē pašvaldību izglītības iestādēs, kuras īsteno vispārējās pamata un vidējās izglītības programmas

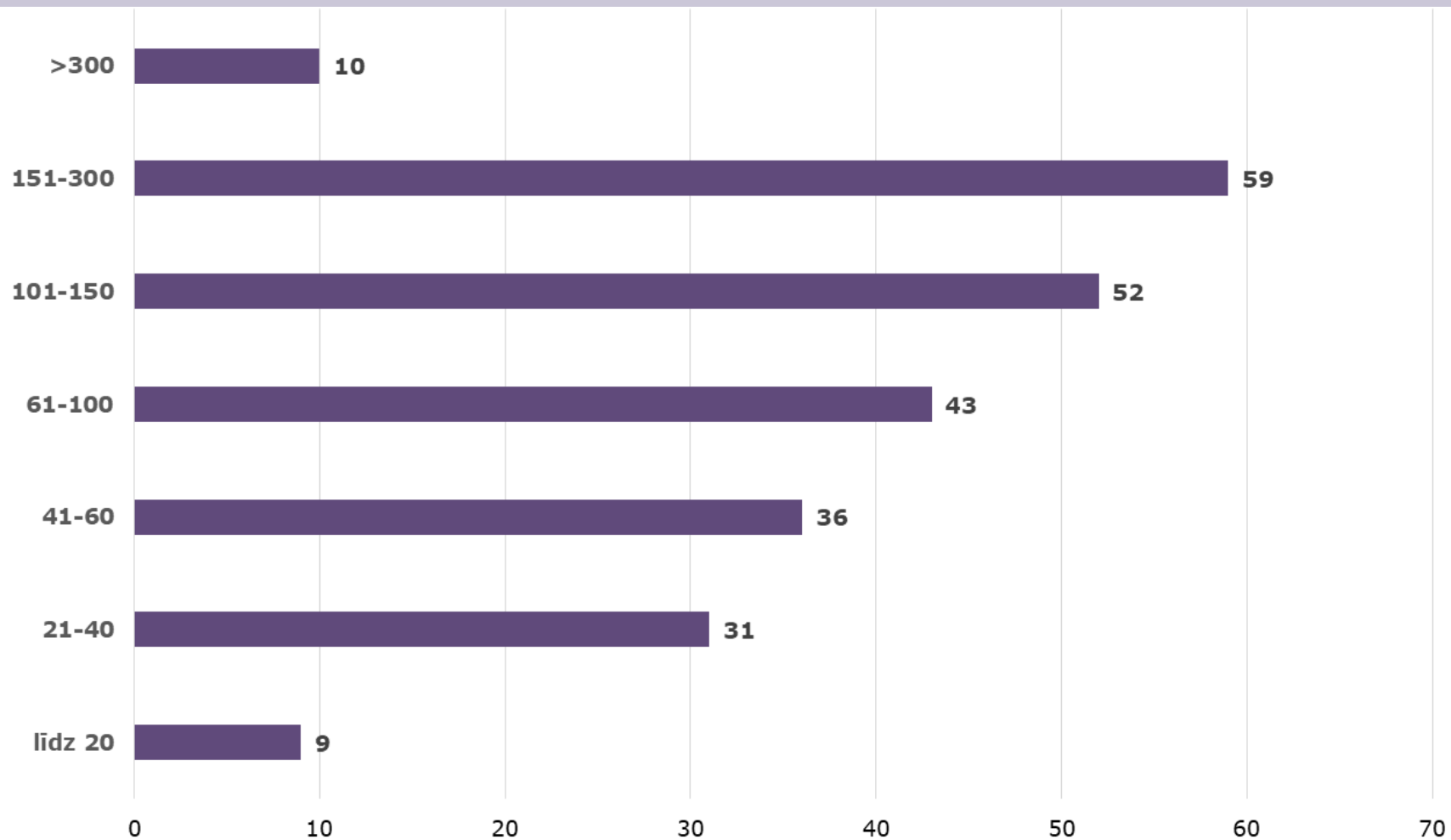
Pašvaldību izglītības iestāžu (tipi) skaits, kuras īsteno vispārējās pamata un vidējās izglītības programmas

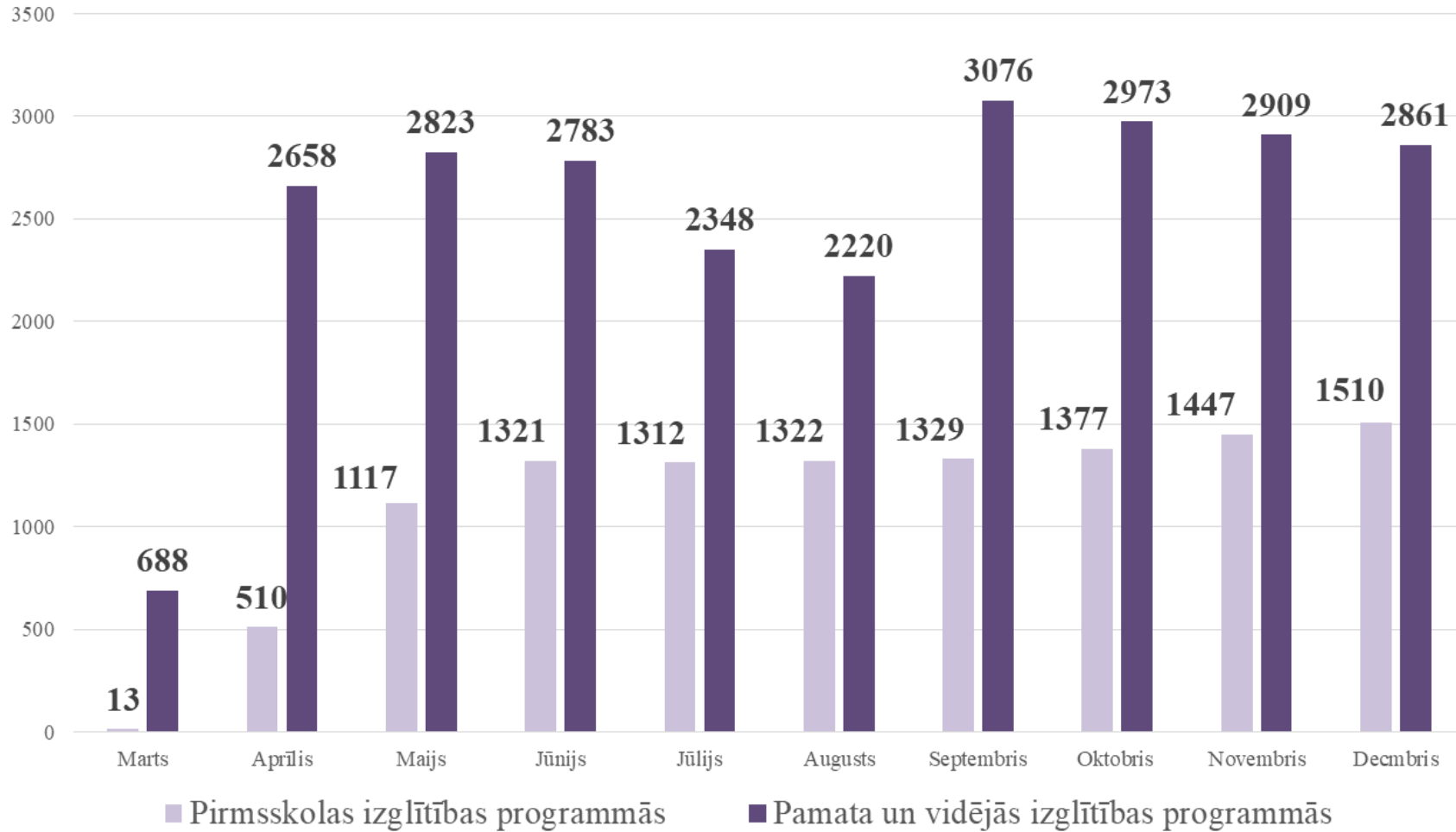
Izglītojamo skaits sadalījumā pa klasēm 2021./2022.mācību gada sākumā

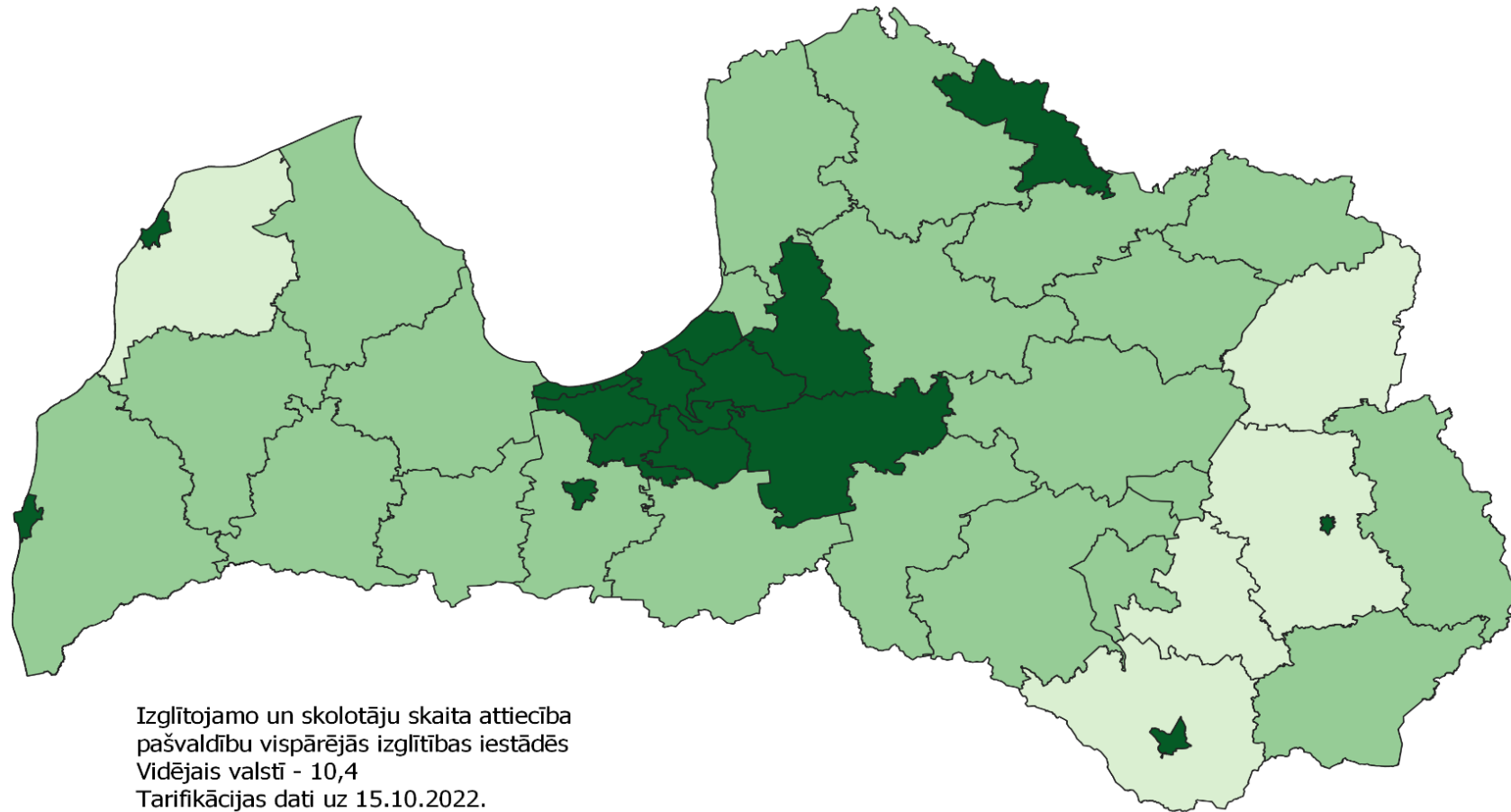
Pašvaldību izglītības iestāžu (izņemot speciālās izglītības iestādes) skaita sadalījums pēc izglītojamo skaita 10.-12.klasēs 2022.gada 1.septembrī

Ukrainas civiliedzīvotāju skaits izglītības programmās

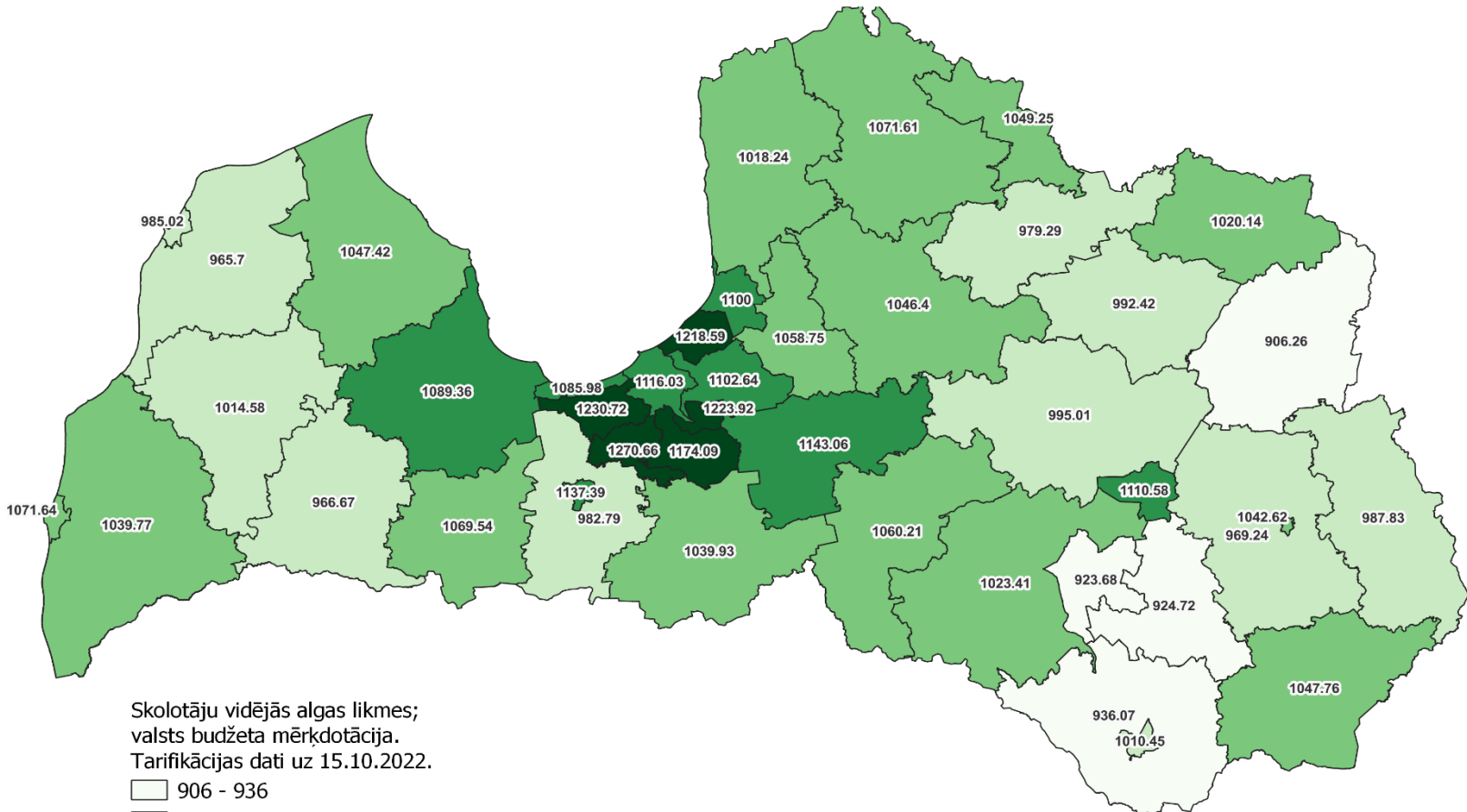

Izglītojamo un skolotāju skaita attiecība

- 6 - 7,8
- 7,8 - 10,4
- 10,4 - 16,4

Skolotāju vidējās algas likme (par 30 stundām, bez piemaksām) 2022./2023.mācību gada 1.semestrī

Skolotāju vidējās algas likmes;
valsts budžeta mērķdotācija.
Tarifikācijas dati uz 15.10.2022.

- 906 - 936
- 936 - 1015
- 1015 - 1072
- 1072 - 1143
- 1143 - 1271

MK NOTEIKUMU GROZĪJUMI PAR PEDAGOGU DARBA SAMAKSU

(PIEŅEMTIE MK 13.12.2022.)

Fiskālie jautājumi:

Streika pieteikuma rezultātā papildus saņemtais finansējums: 2023.gadam 61 671 021 eiro un 2024.gadam (un turpmāk) 62 383 053 *euro* un indikatīvi arī pašvaldību budžetos 12 326 976 eiro

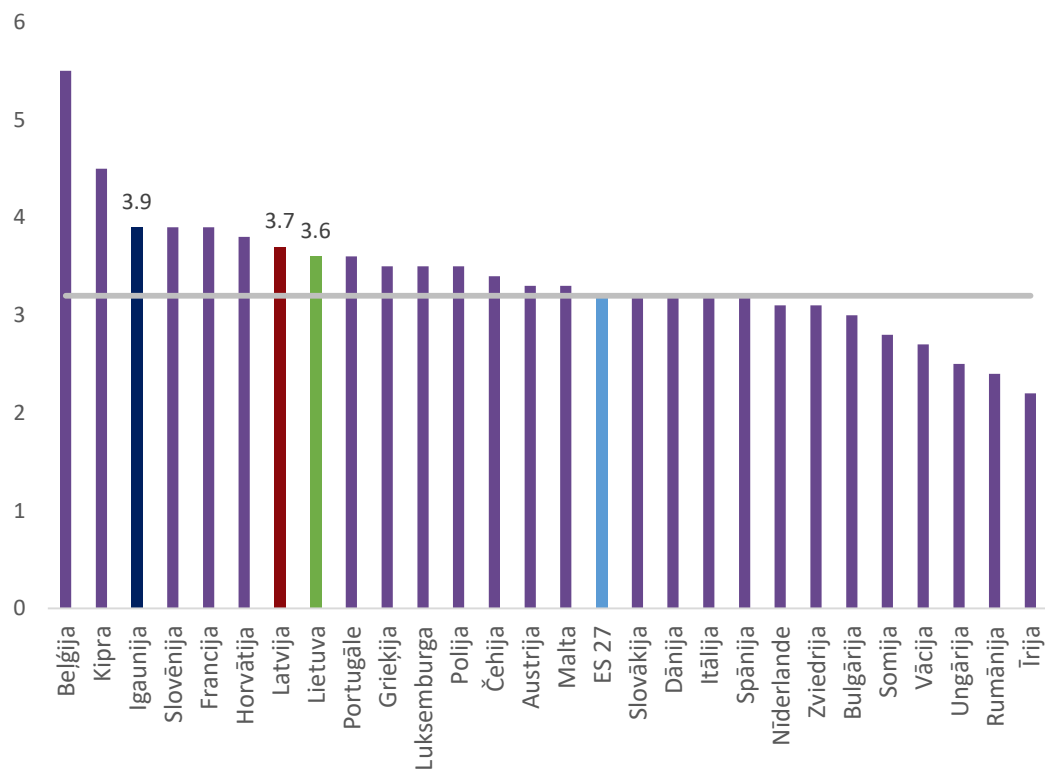
Mērot pret atjaunotajām makroekonomikas prognozēm (7.12.22.), redzam, ka ir iegūti papildu **0,17% no IKP**, kas ir būtiska investīcija izglītībā!

Un šo ietekmi arī atcerēsimies, kad analizēsim izglītības funkcijas 2023.gada datus!

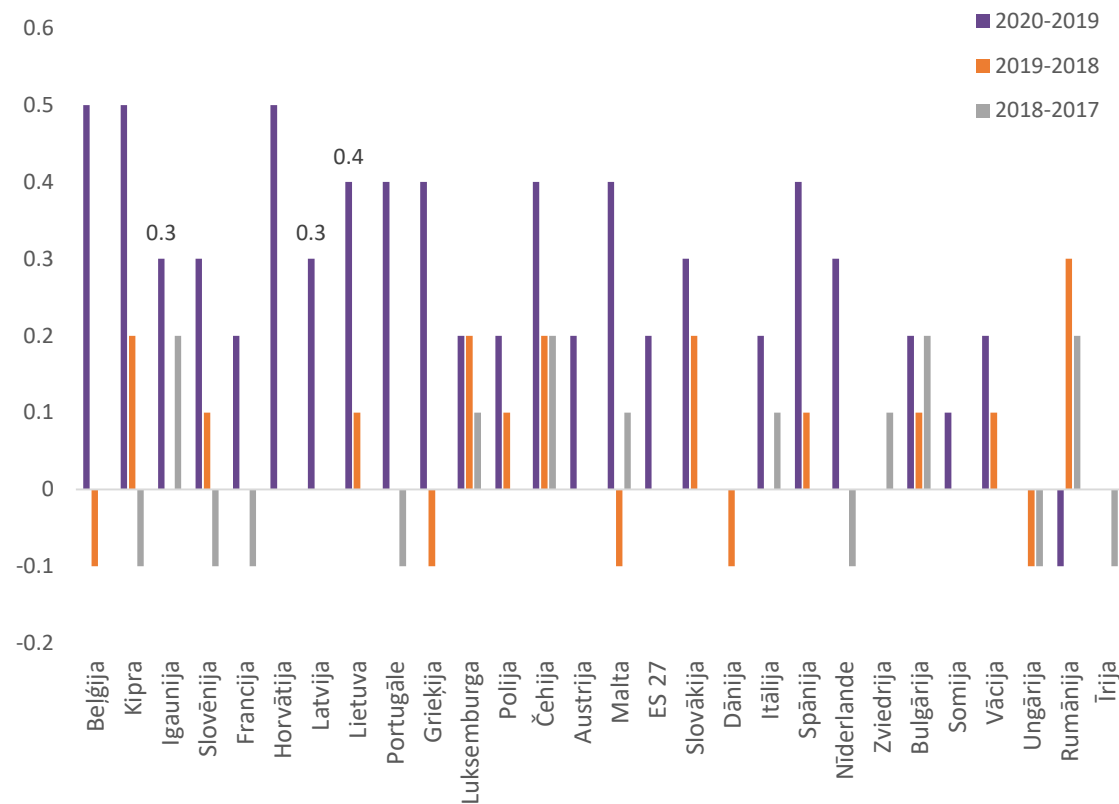
Fiskālie jautājumi:

Eiropas Savienības dalībvalstīs izglītības funkcijā darba ņēmēja atlīdzība ir būtiskākā daļa un pēc Covid-19 periodā tā saņem papildus fiskālos stimulus, t.sk. arī Latvijā, Baltijā

Darba ņēmēja atlīdzība, izglītības funkcija,
2020. gads, % no IKP

Pārmaiņas atlīdzībā, gads-pret-gadu, % no IKP

Saskaņā ar Streika komitejas vienošanos MK 13.12.2022. pieņemtie grozījumi

- MK 13.12.2022. noteikumi Nr. 787 "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumos Nr. **445** "Pedagogu darba samaksas noteikumi" (<https://www.vestnesis.lv/op/2022/243.19>). *Galvenie grozījumi: slodzes līdzsvarošanas veicinošie pasākumi, likmes paaugstinājums pirmsskolā.*
- MK 13.12.2022. noteikumi Nr. 786 "Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 21. jūnija noteikumos Nr. **376** "Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs" (<https://www.vestnesis.lv/op/2022/243.18>). *Galvenie grozījumi: viena izglītojamā izmaksu celšana.*
- MK 13.12.2022. noteikumi Nr. 785 "Grozījums Ministru kabineta 2016. gada 15. jūlija noteikumos Nr. **477** "Speciālās izglītības iestāžu un vispārējās izglītības iestāžu speciālās izglītības klašu (grupu) finansēšanas kārtība" (<https://www.vestnesis.lv/op/2022/243.17>). *Galvenie grozījumi: noņemti "tehniskie griesti" 3% apmērā.*

Grozījumi «Pedagogu darba samaksas noteikumos» (MK noteikumi Nr.445, 05.07.2016.): slodzes sabalansēšana un PII jomā – arī likmes celšana!

Grozījumi «Pedagogu darba samaksas noteikumos» (MK noteikumi Nr.445, 05.07.2016.):

anotācijā 1.6. apakšpunktā dota precīza informācija par papildu finansējuma pakārtoto normatīvo regulējumu

Lai īstenotu Streika komitejas nolemto par papildu finansējumu pedagogu slodzes līdzsvarošanai un likmes paaugstināšanai, jeb 11% pret 2022. gada budžeta bāzi, ir jāņem vērā esošais pedagogu darba samaksas un finansēšanas normatīvais regulējums, kur daļā no tiem arī nepieciešami pakārtoti grozījumi –

1) MK 28.08.2001. noteikumi Nr. 382 "Interesu izglītības programmu finansēšanas kārtība". Grozījumi nav nepieciešami. Finansējums tiks piešķirts, palielinot viena izglītojamā izmaksu;

2) MK 05.07.2011. noteikumi Nr. 523 "Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību izglītības iestādēs, kurās īsteno profesionālās pamatizglītības, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas". Grozījumi nav nepieciešami. Finansējums tiks piešķirts, pamatojoties uz 5.5. apakšpunktā noteikto, kas paredz, ka ministrija aprēķina: "ne mazāk kā 14,5 procentus no mācību stundu plāna īstenošanai [...] aprēķinātā pedagogu darba algu fonda – samaksai par pedagogu papildu pienākumiem, pedagogu profesionālās darbības kvalitātes piemaksām pedagogiem, kuri ir ieguvuši 1., 2. un 3. kvalitātes pakāpi [...], kā arī pedagoga mēneša darba algas likmes palielināšanai";

3) MK 15.07.2016. noteikumi Nr. 477 "Speciālās izglītības iestāžu un vispārējās izglītības iestāžu speciālās izglītības klašu (grupu) finansēšanas kārtība". Izstrādāti noteikumu grozījumi (22-TA-3451);

4) MK 02.10.2007. noteikumi Nr. 655 "Noteikumi par profesionālās izglītības programmu īstenošanas izmaksu minimumu uz vienu izglītojamo". Grozījumi nav nepieciešami. Finansējums tiks piešķirts, pamatojoties uz minēto noteikumu 1.pielikuma 6.3. apakšpunktā noteikto, kas paredz, ka finansējumu pedagogu darba samaksu profesionālās izglītības programmu īstenošanai veido: "ne mazāk kā 14,5 procenti no [...] finansējuma – samaksai par pedagogu papildu pienākumiem, pedagogu mēneša darba algas likmes palielināšanai, kā arī profesionālās darbības kvalitātes piemaksām pedagogiem [...]";

5) MK 25.08.2020. noteikumi Nr. 538 "Kārtība, kādā valsts finansē darba samaksu pedagogiem privātajās izglītības iestādēs". Grozījumi nav nepieciešami. Noteikumu 2. punkts noteic, ka: "[...] ministrija aprēķina valsts budžeta dotācijas apmēru [...] atbilstoši normatīvajam aktam par kārtību, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās izglītības iestādēs [...]." Mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās izglītības iestādēs nosaka saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 21. jūnija noteikumiem Nr. 376 "Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs";

6) MK 21.06.2022. noteikumi Nr. 376 "Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs". Izstrādāts noteikumu grozījumi (22-TA-3431);

7) MK 21.12.2021. noteikumi Nr. 885 "Kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas". Grozījumi nav nepieciešami, jo izglītības iestādei piešķiramās dotācijas apmēru aprēķina, izmantojot Noteikumos Nr. 885 noteikto formulu, kas ietver kārtējā gada budžeta likumā plānotā finansējuma apmēru. Tāpat noteikts, ka līdzekļus akreditētajās profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs akreditētu izglītības programmu īstenošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts budžeta (turpmāk – dotācija) piešķir atbilstoši Noteikumu Nr. 885 1. pielikumā minētajiem kritērijiem un nosacījumiem. Dotācija ietver finansējumu pedagogu darba samaksas noteikumos noteiktajām piemaksām par papildu pedagoģisko darbu, kā arī pedagogu mēneša darba algas likmes palielināšanai (Noteikumu Nr. 885 3. punkts);

8) MK 27.12.2011. noteikumi Nr. 1035 "Kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes mākslas, mūzikas un dejas izglītības programmas". Papildu grozījumi šajos noteikumos tiks izstrādāti (KM).

Grozījumi «Pedagogu darba samaksas noteikumos» (MK noteikumi Nr.445, 05.07.2016.):

anotācijā 1.3. apakšpunktā atkārtoti akcentēti Streika informatīvajā ziņojumā noteiktie četri varianti skolotāja darba samaksas palielināšanai

Saņemot papildu finansējumu pedagogu darba samaksai, izglītības iestādē direktoram būs iespēja:

1) saglabāt skolotāja mēneša darba algas likmi esošajā apjomā un **apmaksāt skolotājiem papildu stundas citu pienākumu veikšanai**, kuri līdz šim nav bijuši apmaksāti. Rezultātā skolotāji veiks tādu pašu darba apjomu kā līdz šim, bet saņems lielāku darba algu;

2) **ja jau šobrīd skolotāju darba slodze ir sabalansēta**, papildu finansējumu ir iespējams izmantot skolotāju mēneša darba algas **likmes paaugstināšanai**. Rezultātā skolotāji veiks tādu pašu darba apjomu kā līdz šim, bet saņems lielāku darba algu;

3) ja skolotāji strādā maksimālās 40 stundas nedēļā, un skolotāja darba slodze nav sabalansēta, izglītības iestādes vadītājs var **pieņemt darbā papildu skolotājus** un nodrošināt skolotājiem sabalansētu slodzi, tādā gadījumā skolotāji saņems darba samaksu, iespējams, esošajā apjomā vai lielāku, bet veiks sabalansētāku darba apjomu;

4) situācijās, kad skolotāji strādā maksimālās 40 stundas nedēļā, skolotāju slodze nav sabalansēta, taču izglītības iestādes vadītājam šajā mācību gadā nav iespēja pieņemt darbā papildu skolotājus, izglītības iestādes vadītājs vienojas par esošās slodzes saglabāšanu skolotājam, taču **paaugstina mēneša darba algas likmi**, tādā veidā skolotājs par esošo darba apjomu saņems lielāku darba algu.

Ņemot vērā, ka, lai izglītības iestādē, kurā jau šobrīd ir piemērotas paaugstinātās likmes iespējas skolotājiem, varētu īstenot augstāk minētajos **2) un 4) punktos** noteiktos pasākumus, noteikumu projektā ir precizēts 10. punkts, paredzot tiesības noteikt līdz **60% augstāku** vispārējās izglītības, profesionālās izglītības un interešu izglītības pedagoga mēneša darba algas likmi.

Grozījumi «Kārtībā, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs» (MK noteikumi Nr.376., 21.06.2022.):

viena izglītojamā izmaksu paaugstināšana – pamata un vidējā pakāpē

- € 1.-6. klases skolēniem no 94€
par 10€ uz **104€**
- € 7.-9. klases skolēniem no 121€
par 13€ uz **134€**
- € 10.-12. klases skolēniem no 130€
par 14€ uz **144€**
- € 1.-9. klases skolēniem no 108€
par 11€ uz **119€**
- € 1.-12. klases skolēniem no 115€
par 12€ uz **127€**

Grozījumi «Kārtībā, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs» (MK noteikumi Nr.376., 21.06.2022.):
viena izglītojamā izmaksu paaugstināšana – pirmsskolas izglītības pakāpē

pirmsskolā no 82€
palielinājums par 8€ uz 90€,
lai nodrošinātu PII
pedagogiem sākot **ar**
01.01.2023. zemāko mēneša
darba algas likmi **1070€**

sākot **ar 01.09.23.**
mērķdotācija vienam
pirmsskolas izglītojamam tiek
paaugstināta uz **92,5€**, ņemot
vērā, ka **no 01.09.2023.** tiek
noteikts slodzes sastāvs **34**
stundas nodarbību vadīšanai un
6 stundas citu pienākumu
veikšanai.

Grozījumi «Kārtībā, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs»

(MK noteikumi Nr.376., 21.06.2022.): izlīdzinošie reģionālie koeficienti NEMAINĀS

Gan skolu, gan pirmsskolu izlīdzinošie reģionālie koeficienti NEMAINĀS.

Iepriekš minētajām palielinātajām viena izglītojamā izmaksām tiek piemēroti 2022. gada septembrī aprēķinātie («jaunā» «vecā» modeļa) izlīdzinošie koeficienti.

Koeficientus nopublicēsim ministrijas mājaslapā!

Grozījums «Speciālās izglītības iestāžu un vispārējās izglītības iestāžu speciālās izglītības klašu (grupu) finansēšanas kārtība»

(MK noteikumi Nr.477, 15.07.2016.):

tehniski noņemti 3% «griesti» 13.¹ punktā

13.¹ Ministrija aprēķina papildu finansējumu **ne mazāk kā trīs procentu apmērā** no šo noteikumu 8., 9. un 12. punktā minētās mērķdotācijas:

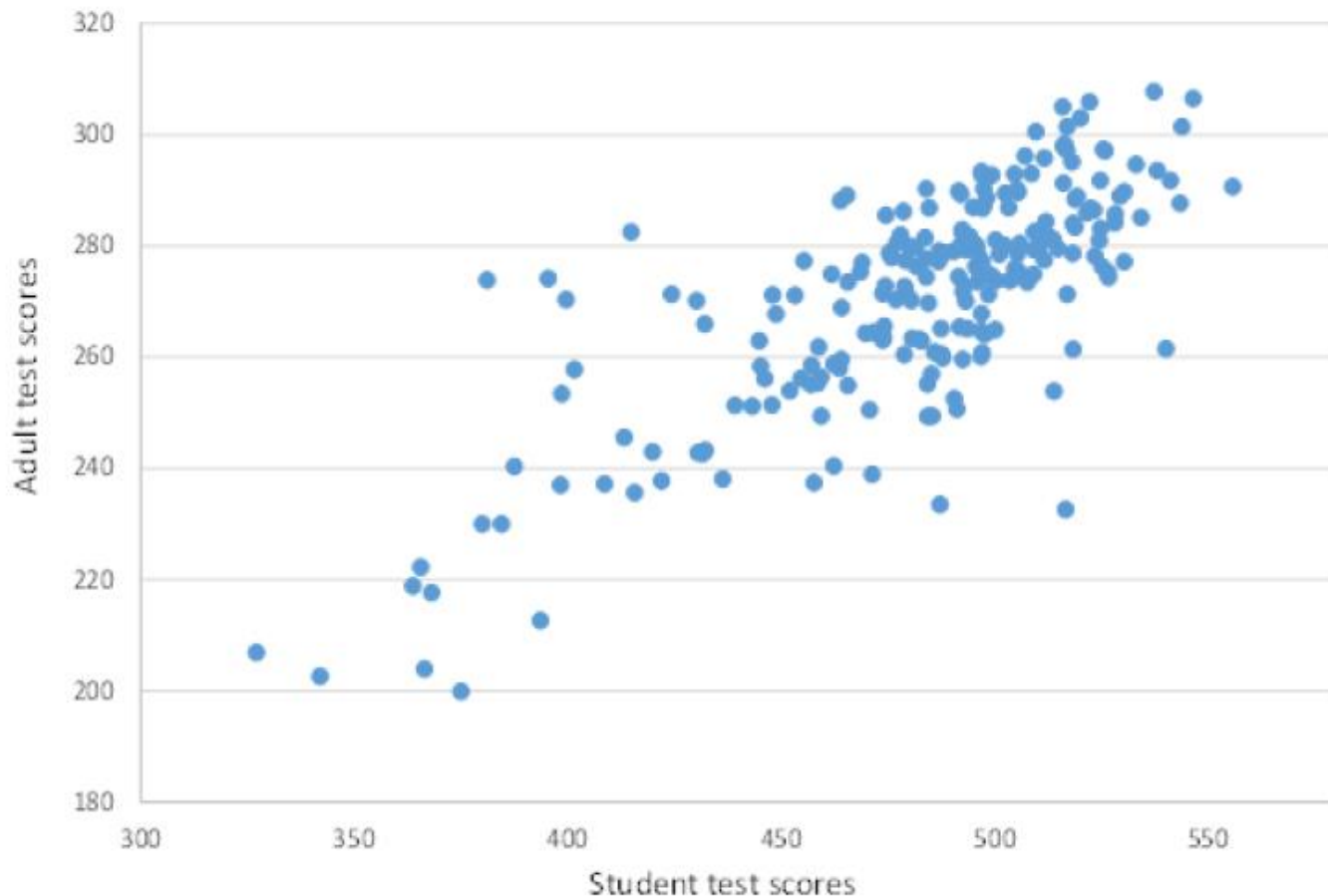
13.¹¹. **piemaksām** pedagogiem, kuri atbilstoši normatīvajiem aktiem par pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas organizēšanu no 2017. gada 10. augusta ir ieguvuši profesionālās darbības 1., 2. un 3. kvalitātes pakāpi;

13.¹². **samaksai par pedagogu pienākumu veikšanu, izņemot mācību stundu vadīšanu;**

13.¹³. pedagogu mēneša darba algas **likmes palielināšanai.**

Covid-19 periodā (2020.-2022.g. sāk.) un arī tagad papildu piešķirtais finanšu atbalsts ir būtiska investīcija, lai mazinātu negatīvo ietekmi no izglītības procesa pārrāvumiem

Jo veiksmīgāk savienojam pārrāvumu pēc Covid-19, jo tautsaimniecībā būs zinoši un motivēti nodarbinātie, – gan jaunieši, gan skolotāji!

Vistiešākais sakars (PISA – x ass, PIAAC – y ass) starp skolas izglītības un mūžizglītības rezultātiem.

VALDĪBAS DEKLARĀCIJĀ PAR VISPĀRĒJO IZGLĪTĪBU

Deklarācija par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību **14.12.2022. (I)**

(pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/14490/download?attachment>)

Mērķis izglītībā – panākt, lai līdz 2030.gadam **Latvija** būtu OECD PISA pētījuma rezultātos **starp 10 līderiem** pasaulē.

Valsts valoda

- Pārejas nodrošināšana uz **mācībām tikai latviešu valodā** trīs gadu laikā vispārējās izglītības pirmsskolas un pamatizglītības pakāpes, tai skaitā vadlīniju izstrāde nepieciešamajai rīcībai un atbalsta mehānismi dažādām grupām.
- Pamatizglītībā – **pakāpeniska pāreja uz otro svešvalodu kādā no Eiropas Savienības valstu valodām.**
- Latvijas **lingvistisko bagātību sagalabāšana un attīstīšana**, attīstot un nostiprinot latgaliešu rakstu valodu un veicinot lībiešu valodas vitalitāti, tai skaitā nodrošinot latgaliešu valodas un novadmācības (latgaliešu valodā) apguvi kā Latgalē, tā arī ārpus tās.

Deklarācija par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību **14.12.2022. (II)**

(<https://www.mk.gov.lv/lv/media/14490/download?attachment>)

Izglītības pārvaldība

- Izglītības **digitālās transformācijas nodrošināšana** mācīšanās pieredzes un izglītības pieejamības veicināšanai. Izglītības sistēmas **procesu un satura digitalizācijas īstenošana**, lai efektīvizētu pakalpojumus un iekšējos procesus un samazinātu administratīvo slogu lietotājiem.
- Izglītības **kvalitātes nodrošināšana** visos izglītības posmos un **efektīva izglītības satura reformas ieviešana**, nodrošinot atbilstošus resursus, jēgpilna, efektīva, uz zinātniski pārbaudītiem kritērijiem balstīta **izglītības kvalitātes monitoringa sistēma** (ieskaitot STEM priekšmetos), kā arī izglītības iestāžu **vadības stiprināšana** un ikgadēja padziļināta **valsts pārbaudes darbu rezultātu analīze**.
- Virzība uz **sabalansētu skolu tīklu** atbilstoši demogrāfiskajai situācijai, nodrošinot mācību kvalitāti, izglītības pieejamību un **pedagogu darba samaksas paaugstināšanas grafiku**. Eiropas Savienības **ārējās robežas skolu tīkla vajadzību izvērtēšana**.
- Fiziski un emocionāli **drošas** un **no vardarbības brīvas** izglītības **vides veidošana**.

Deklarācija par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību **14.12.2022. (III)**

(<https://www.mk.gov.lv/lv/media/14490/download?attachment>)

- **Pedagogu sagatavošanas, atbalsta un motivācijas sistēmas izveidošana** pedagogu piesaistei, noturēšanai, kā arī izaugsmei visos izglītības līmeņos. Valsts pasūtījuma augstskolām pārskatīšana, nodrošinot **mūsdienu prasībām atbilstošu pedagogu sagatavošanu**, pietiekamu budžeta vietu skaitu valsts valodas, ES valodu un STEM priekšmetos.
- Pedagoģa **darba stundas samaksas nodrošināšana vismaz 120%** no vidējās darba samaksas sabiedriskajā sektorā strādājošajiem.

Deklarācija par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību **14.12.2022. (IV)**

(<https://www.mk.gov.lv/lv/media/14490/download?attachment>)

Izglītības saturs un kvalitāte

- **Skola2030** ieviešanas izvērtējums, veicot tajā nepieciešamās izmaiņas. Optimāla **izglītības satura pārvaldības modeļa izveide**.
- **Virzība uz obligātas vidējās izglītības ieviešanu**, iekļaujot arī valsts pārbaudes darbu kādā no dabaszinātņu priekšmetiem.
- Visaptverošu, strukturētu, individuālām vajadzībām atbilstošu **atbalsta pasākumu kopumu nodrošināšana** bērnu un jauniešu attīstības vajadzību, tai skaitā speciālo vajadzību, **atbalstam**. Organizējot iekļaujošu izglītību, **rūpes arī talantu attīstību**.
- Optimāla **līdzsvara nodrošināšana starp STEM un citu mācību priekšmetu mācīšanu**, vienlaikus gādājot par kvalitatīvam izglītības procesam nepieciešamajiem resursiem – infrastruktūru, koprades mācību līdzekļiem un e-resursiem dabaszinātņu un tehnoloģiju jomu stiprināšanai, kā arī STEM jomas popularizēšanai.

Deklarācija par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību **14.12.2022. (V)**

(<https://www.mk.gov.lv/lv/media/14490/download?attachment>)

Izglītības saturs un kvalitāte

- **Finansējuma pieauguma nodrošināšana atbalsta personāla** darbam izglītības iestādēs visā Latvijas teritorijā, izstrādājot kritērijus atbalsta personāla nodrošināšanai visās izglītības iestādēs.
- **Uzņēmējdarbības programmu**, tai skaitā "Junior Achievement Latvia" **ieviešanas sekmēšana** visās Latvijas skolās.
- Vispārējās vidējās izglītības saturā – **veselības pratības, Valsts aizsardzības mācības un patriotisma veicināšanas programmas ieviešana**, Latvijas iedzīvotāju **nacionālās pašapziņas** un Latvijas Republikas Satversmē noteikto **vērtību** īstenošanas dzīvē **stiprināšana**.

Deklarācija par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību **14.12.2022. (VI)**

(<https://www.mk.gov.lv/lv/media/14490/download?attachment>)

Profesionālā un pieaugušo izglītība

- Valsts stratēģijas izstrāde, lai sasniegtu **skolēnu skaita proporciju 50/50 vispārējā un profesionālajā izglītībā**, paredzot atbilstošu izglītības finansējuma pārdali ekonomikas attīstību veicinošām programmām, nodrošinot karjeras atbalstu skolēniem. Skolēnu izvēles veicināšana turpināt mācības profesionālajā izglītībā.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Paldies!
Lai gandarījums par paveikto un sasniegto!

[IZM_gov_lv](#)

[Izglitibas.ministrija](#)